

הרעיון היהודי

משיעורי הרב יהודה קרויזר שליט"א
בהוצאת ישיבת "הרעיון היהודי" רח' שמריה 11
ת.ד. 6918 ירושלים 5823540-02

לעיון

שלמה ז"ל בן יהודה הי"ו
ישי ז"ל בן יהודה הי"ו
אחיה ז"ל בן שלום הי"ו
איתן יצחק ז"ל בן ברוך הי"ו
צופיה ז"ל בת מטילדה הי"ו

הקרבת קורבנות בטומאה

אחרי שנתברר מקום המזבח (גיליון מס' 5) חובה עלינו לבנות מזבח ולהקריב קורבנות גם כשאנחנו טמאי מתים, כפי שעולה מההלכות הבאות:

- כל קורבן שזמנו קבוע דוחה את הטומאה אפילו הוא קורבן יחיד, וכל קורבן שאין זמנו קבוע אינו דוחה את הטומאה אפילו הוא קורבן ציבור.¹
- טומאה דחוייה בציבור, ולכן עושים בטומאה רק את הדברים ההכרחיים שאי אפשר לעשותם בטהרה.²
- כשטומאה דחוייה בציבור צריך ריצוי ציץ, אם אין ציץ מקריבים בטומאה ללא ריצוי הציץ.³
- קורבן ציבור דוחה את הטומאה כאשר רוב הקהל שמקריבים אותו טמאי מת, או שהכוהנים המקריבים הם טמאי מת או שכלי המקדש טמאי מת.⁴
- רק טומאת מת נידחת בציבור.⁵

כניסה למקדש בטומאה

- לצורך הקרבת קורבנות הבאים בטומאה מותר לטמאי מת להיכנס לעזרה.¹
- יש המתירים לטמאים להיכנס לעזרה רק לצורך כגון לסמיכה ולתנופה.²
- יש המתירים לטמאים להיכנס לעזרה גם ללא צורך.³
- יש המחלקים בין קורבן פסח לשאר הקורבנות. בקורבן פסח הותרה כניסת הבעלים גם שלא לצורך ואילו בשאר קורבנות הציבור לא הותרה כניסה לעזרה שלא לצורך.⁴
- היתר כניסת טמאים לעזרה הוא רק לטמאי מת אבל לזבים וזבות, נידות ויולדות, טמאי שרץ ונבלה, אסור להיכנס לעזרה.⁵

¹ תמורה יד, רמב"ם ביאת המקדש פ"ד ה"ט.

² רמב"ם ביאת המקדש פ"ד ה"ו.

³ רמב"ם ביאת המקדש פ"ד ה"ו, ר"י קורקוס על הרמב"ם ביאת המקדש פ"ד ה"ח.

⁴ רמב"ם קורבן פסח פ"ז ה"א, ביאת המקדש פ"ד ה"ב.

⁵ רמב"ם ביאת המקדש פ"ד הלכות ט, יב, הלכות קורבן פסח פ"ז הלכות א, ח.

¹ רמב"ם ביאת המקדש פ"ד ה"ב.

² רדב"ז ביאת המקדש פ"ד ה"ב.

³ אבן האזל סוף ביאת המקדש השמטה לפ"ד ה"ב וסברתו שהותרה כניסתם לעזרה כדי שיהיו ראויים שיהיה קרב עליהם קורבן ציבור.

⁴ מקדש דוד קונטרס קודשים סימן ה אות ה, צ"ח פסחים סז ב ד"ה אין, וטעם הדבר שבקורבן פסח הצריכה התורה שיהיו הבעלים בעזרה בשעת הקרבת קורבן הפסח מה שאין כן בשאר קורבנות ציבור שלא הצריכה התורה כניסת בעלים לעזרה.

⁵ רמב"ם ביאת המקדש פ"ד ה"ב.

בניית המזבח בטומאה

פסק הרמב"ם: בשעה שנכנסים הבנאים לבנות ולתקן בהיכל או להוציא משם את הטומאה, מצווה שיהיו הנכנסים כוהנים תמימים, לא מצאו תמימים יכנסו בעלי מומים, אם אין שם כוהנים יכנסו לויים, לא מצאו לויים יכנסו ישראל. מצווה בטהורים, לא מצאו טהורים יכנסו טמאים.¹

מדברי הרמב"ם עולה ברור שאם הותר לטמאים להיכנס ולתקן את ההיכל קל וחומר שמוותר לטמאים להיכנס לעזרה, שדרגת קדושתה נמוכה, כדי לבנות את המזבח לצורך הקרבת קורבנות הציבור.²

קורבנות ועבודות הנעשים בטומאה

- קורבן תמיד.
- קורבן פסח.
- קורבנות המוספים.
- מוספי ראש חודש.
- מנחת נסכים של קורבנות ציבור.
- מנחת העומר והכבש הקרב עמו.
- מנחת שתי הלחם והכבשים הקרבים עמה.¹
- חביתי כוהן גדול.²

אכילת קודשים בטומאה

- קורבנות הציבור הבאים בטומאה ויש בהם אכילת כוהנים והם: מנחת העומר, שתי הלחם, לחם הפנים, כבשי עצרת, שעירי חטאת של ראשי חודשים ושל הרגלים, אינם נאכלים בטומאה, אלא מקטירים מהם את הדברים הראויים להקטרה והשאר נשרף.¹
- קורבן פסח שבא בטומאה נאכל בטומאה.²

דעתם של גדולי ישראל

גדולי ישראל פעלו לחידוש עבודת הקורבנות בזמן הזה גם כשאנו טמאי מתים, שנים מהם היו ר' יחיאל מפריס ור' עקיבא איגר זצ"ל. ה"כפתור ופרח" מביא בספרו שר' יחיאל מפריס עלה לארץ ורצה לחדש את עבודת הקורבנות כשהוא מסתמך על הפסק שטומאה דחווה בציבור.

החתם סופר מביא בספרו שרבי עקיבא איגר ביקש ממנו לקבל רשות ממושל ירושלים לחדש את עבודת הקורבנות.¹

¹ בית הבחירה פ"ז ה"כג.

² דרישת ציון לרב קלישר, הרב טוקצינסקי עיר הקודש והמקדש.

¹ רמב"ם ביאת המקדש פ"ד ה"טז.

² רמב"ם תמידין ומוספין פ"ג ה"ח.

¹ רמב"ם ביאת המקדש פ"ד ה"א.

² רמב"ם קורבן פסח פ"ז הלכות ח, ו.

¹ כפתור ופרח פ"ו לר' אישתורי ב"ר משה הפרחי, חי במאה הראשונה לאלף השישי, ר' יחיאל מפריס מגדולי בעלי התוספות בדורו של הרמב"ן, שו"ת חתם סופר יר"ד רלו.

חיזוק

"כשנזכה להקים מזבח ולהקריב עליו קורבן ציבור, תהא זאת מן הסגולה לתקומת יעודנו ולבניין בית מקדשנו ותפארתנו ולהופעת הגואל אשר יגאל את עם ישראל בגאולה השלמה בחומר וברוח, והלכו גוים ועמים לאורו ומלאה הארץ דעה את ה'".¹

נתחזק כולנו באמונה ובטחון בה'
וללא מורא ופחד נתחיל בימים אלה בהכנות מעשיות לחידוש עבודת הקורבנות
ונחדש ימינו כימי עולם וכשנים קדמוניות.

לשאלות ובירורים נוספים בנושא הר הבית ניתן לכתוב או להתקשר לרב יהודה קרויזר שליט"א,
ראש ישיבת "הרעיון היהודי".
המעוניינים להפיץ גיליון זה או לקבלו באופן קבוע, נא לפנות לטל': 02-5823540

¹ הרב טוקצינסקי עיר הקודש והמקדש ח"ה פ"א.